

Het Van Leersum-Fonds

De Commissie voor het Van Leersum-Fonds, ingesteld door de Afdeling Natuurkunde van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, maakt bekend, dat uit dit fonds in het jaar 1977 een bedrag beschikbaar is voor het steunen van:

a. farmaceutische onderzoeken, betrekking hebbende op tropische planten en plantaardige produkten met inbegrip van de cultuur van farmaceutisch belangrijke planten en de bereiding en het onderzoek van in planten voorkomende werkzame bestanddelen;

b. onderzoeken over ziekten van de menselijke schedel en het centrale zenuwstelsel, bij voorkeur in verband met het voorkomen, het ontstaan en het behandelen van hydrocephalus;

c. het bestrijden van de kosten van publikaties over onderzoeken of studiën op de onder a en b omschreven gebieden.

Zij, die hiervoor in aanmerking wensen te komen, gelieven zich uiterlijk 31 december 1976 schriftelijk tot de Commissie voor het Van Leersum-Fonds te wenden met opgave van: 1. de aard en de vermoedelijke duur van het te verrichten onderzoek; 2. de geraamde kosten en de noodzakelijk geachte steun; 3. wetenschappelijke antecedenten (eventueel met referenties).

Namens de Commissie,
Prof. Dr. J. J. G. PRICK, *voorzitter*,
Prof. Dr. F. H. L. VAN OS, *secretaris*,
(Laboratorium voor Farmacognosie en
Galenische Farmacie, Antonius
Deusinglaan 2, Groningen)

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de redactie; deze behoudt zich het recht voor de stukken te bekorten)

Salicyldoofheid

Het is jammer dat HAGEMAN (1976) bij de in zijn artikel over salicyldoofheid beschreven patiënten geen salicylaatspiegels heeft bepaald. De beide beschreven patiënten gebruikten, voor deze indicatie, geen exorbitante hoeveelheden salicylaat (resp. 1800 en 1500 mg per dag); wel werden deze hoeveelheden al een aantal jaren gebruikt. Van salicylaten kan een optimaal effect op reumatische aandoeningen worden verwacht bij een plasmaspiegel van 15-30 mg% (KOCH-WESER 1972). Ook is bekend dat het salicylzuurmetabolisme (conjugatie in de lever, gevolgd door uitscheiding in de urine) bij therapeutische doseringen snel verzadigd is (LAMMERS e.a. 1975), zodat als de leverconjugatiecapaciteit verzadigd is, verdubbeling van de dosis niet een verdubbeling maar een viervoudige verhoging van de plateauconcentratie kan geven. Dat het metabolisme van salicylzuur per persoon sterk kan wisselen, is duidelijk gemaakt door LEVY en HOLLISTER (1964). MEYLER vermeldt dat salicylaatintoxicatieverschijnselen zich kunnen voordoen bij plasmaspiegels van 35-40 mg% en hoger (MEYLER en HERXHEIMER 1972). Waren de salicylaatspiegels bekend geweest, dan zou het artikel van HAGEMAN uitsluitel hebben gegeven over de vraag of de leverconjugerende capaciteiten bij deze relatief lage doseringen reeds verzadigd waren, met te hoge salicylaatspiegels als gevolg.

Literatuur: HAGEMAN, M. J. (1976) *Ned. T. Geneesk.* 120, 1536. — KOCH-WESER, J. (1972) *New Engl. J. Med.* 287, 229. — LAMMERS, L. W. e.a. (1975) *Algemene farmacotherapie*. 3e druk, bl. 557. Stafleu, Leiden. — LEVY, G. en L. E. HOLLISTER (1964) *Brit. med. J.* II, 286. — MEYLER, L. en A. HERXHEIMER (1972) *Side effects of drugs*, Vol. VII, bl. 140. Excerpta Medica, Amsterdam.

Breda, september 1976

A. STURMAN,
apotheker

In mijn korte artikel over salicyldoofheid werd de aandacht gevestigd op een betrekkelijk onbekende bijwerking van salicyl.

Indien artsen die niet beschikken over laboratoriumfaciliteiten voor het bepalen van bloedspiegels van geneesmiddelen, in voorkomende gevallen voortaan aan de mogelijkheid van doofheid door salicyl zullen denken, is het doel van het artikel bereikt.

Haarlem, september 1976

M. J. HAGEMAN

Epidurale analgesie voor een pijnloze bevaling

Het artikel van R. DE BOER, P. B. TH. TUSHUIZEN en Dr. L. A. SCHELLEKENS (1976) geeft ons aanleiding tot de volgende opmerkingen:

In de inleiding wordt gesteld dat in ons cultuurpatroon pijn steeds minder wordt geaccepteerd en dat in toenemende mate een beroep wordt gedaan op de verloskundige om de pijn te bestrijden. Wie bedoelen de schrijvers met verloskundigen? Er zijn in ons land ongeveer 800 verloskundigen die de fysiologische verloskunde beoefenen en wij zijn er zeker van dat de toenemende vraag naar pijnbestrijding niet door hen is signaleerd. Wij nemen dan ook aan dat hier met verloskundigen de gynaecologen worden bedoeld.

Vervolgens wordt aangehaald de cirkel: angst - spanning - pijn, en hoe deze doorbroken kan worden. Het verbaast ons zeer dat de schrijvers dan de twee oorzakelijke componenten laten voor wat ze zijn en zich volledig concentreren op het „verschijnsel” pijn. Wij dachten dat het in het algemeen in de geneeskunde niet gebruikelijk was een symptoom te bestrijden en de oorzaak te laten voor wat ze is.